

ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Κείμενο: Η οικία της Πηνελόπης Δέλτα

Η οικία της Πηνελόπης Δέλτα στην Κηφισιά κτίστηκε στις αρχές του 20ού αιώνα από αρχιτέκτονα που ακόμη παραμένει άγνωστος. Το 1912 το κτίριο πουλήθηκε από τον πρώτο ιδιοκτήτη του, τον δικηγόρο Κ. Λύτσικα, στον πατέρα της Πηνελόπης Δέλτα, Εμμανουήλ Μπενάκη, ο οποίος δύο χρόνια αργότερα το **μεταβίβασε** στην κόρη του. Η οικογένεια Δέλτα πρωτοκατοίκησε εκεί το 1916, όταν εγκαταστάθηκε οριστικά στην Ελλάδα.

Η Πηνελόπη Δέλτα έζησε στο σπίτι αυτό για είκοσι πέντε χρόνια ως την ημέρα που αυτοκτόνησε, στις 2 Μαΐου 1941, τη μέρα που τα γερμανικά στρατεύματα έμπαιναν στην Αθήνα. Εκεί έγραψε τα πιο γνωστά της μυθιστορήματα [...], εκεί κρατούσε τα ημερολόγιά της με **πολύτιμες** μαρτυρίες για τη ζωή της και για συνταρακτικά ιστορικά γεγονότα της εποχής –τμήμα των οποίων έχει δημοσιευτεί– και εκεί **διεκπεραίωνε** την αλληλογραφία της πάνω στα καυτά τότε ζητήματα της παιδείας [...] Στο σπίτι αυτό η οικογένεια Δέλτα φιλοξενούσε συχνά ανθρώπους του πνεύματος και σημαντικούς πολιτικούς. Από εκεί έφυγε ο Ελευθέριος Βενιζέλος τη νύχτα της 6^{ης} Ιουνίου 1933, όταν έγινε η εναντίον του δολοφονική **απόπειρα**.

Σ' αντίθεση με τις σύγχρονες κατοικίες της περιοχής, που είναι αποκομμένες από τον έξω κόσμο με ψηλούς μαντρότοιχους, το σπίτι της Δέλτα είναι ανοιχτό στα μάτια του περαστικού. Το κτίριο είναι χαρακτηριστικό δείγμα της **όψιμης** νεοκλασικής αρχιτεκτονικής¹ των αρχών του 20ού αιώνα, με πολλά δάνεια μορφολογικών στοιχείων από τη μεσαιωνική αρχιτεκτονική και με τυπικό πύργο-κλιμακοστάσιο, γνωστό και από άλλα αθηναϊκά παραδείγματα.

Από την ιστοσελίδα του Μουσείου Μπενάκη (διασκευή)

Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής

1. Ο αρχικός ιδιοκτήτης της εν λόγω οικίας ήταν:

- A. ο πατέρας της Πηνελόπης Δέλτα
- B. ο Ελευθέριος Βενιζέλος
- Γ. ο δικηγόρος Κ. Λύτσικας
- Δ. παραμένει άγνωστος μέχρι και σήμερα

2. Ποια από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστή, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο κείμενο;

- A. Η οικογένεια Δέλτα κατοίκησε το σπίτι πρώτη φορά το 1912.
- B. Η Πηνελόπη Δέλτα έζησε στο σπίτι αυτό για είκοσι τρία χρόνια.
- Γ. Η οικία κατοικήθηκε από την οικογένεια Δέλτα με την οριστική εγκατάστασή της στην Ελλάδα.
- Δ. Η οικογένεια Δέλτα χρησιμοποιούσε το σπίτι ως εξοχική κατοικία.

3. Στην οικία της οικογένειας Δέλτα:

- A. Φιλοξενούνταν άνθρωποι του πνεύματος και του πολιτικού κόσμου.
- B. Έγραψε η Πηνελόπη τρία από τα μυθιστορήματά της.
- Γ. Έγινε η δολοφονική απόπειρα εναντίον του πολιτικού Ελευθέριου Βενιζέλου.
- Δ. Όλα τα παραπάνω.

4. Η συγγραφέας αποφάσισε να βάλει τέλος στη ζωή της:

- A. στις αρχές του 20ού αιώνα
- B. στα μέσα του 20ού αιώνα
- Γ. στα τέλη του 20ού αιώνα
- Δ. στα μέσα του 19ου αιώνα

5. Στην τελευταία παράγραφο του κειμένου κυριαρχεί:

- A. η περιγραφή
- B. η αφήγηση
- Γ. ο διάλογος
- Δ. όλα τα παραπάνω

6. Συμβουλευόμενοι πάντα το κείμενο, συνώνυμο του ρήματος **μεταβίβασε είναι:**

- A. κληροδότησε
- B. κληρονόμησε
- Γ. πούλησε
- Δ. χρέωσε

7. Συνώνυμο του επιθέτου **πολύτιμες είναι:**

- A. γοητευτικές
- B. προσοδοφόρες
- Γ. ανέλπιστες
- Δ. ανεκτίμητες

8. «για **συνταρακτικά ιστορικά γεγονότα της εποχής». Πώς θα μπορούσε να αποδοθεί περιφραστικά το σημειωμένο επίθετο;**

- A. που προκάλεσαν αίσθηση
- B. που πέρασαν απαρατήρητα
- Γ. που διαμόρφωσαν τον κόσμο
- Δ. που δεν γνώριζε κανείς

9. Ένα συνώνυμο του ρήματος **διεκπεραίωσε, με την έννοια που έχει στο κείμενο, είναι:**

- A. διάβαζε
- B. αποπεράτωνε
- Γ. κατέστρεφε
- Δ. φύλαγε

10. Ποιο από τα παρακάτω ανήκει στην ίδια οικογένεια λέξεων με το ουσιαστικό **απόπειρα;**

- A. περαστικός
- B. πυρασφάλεια
- Γ. εμπειρία
- Δ. απότομος

11. Αντώνυμο του επιθέτου **όψιμης είναι:**

- A. ιδιαίτερης
- B. μεταγενέστερης
- Γ. εκπληκτικής
- Δ. πρώιμης

12. Σύμφωνα με το κείμενο, ένα αντώνυμο του επιθέτου **τυπικό είναι:**

- A. συνηθισμένο
- B. όμορφο
- Γ. καινοτόμο
- Δ. παραγωγικό

13. «Η οικία της Πηνελόπης Δέλτα στην Κηφισιά **κτίστηκε στις αρχές του 20ού αιώνα»: Σε ποια διάθεση βρίσκεται το σημειωμένο ρήμα;**

- A. ενεργητική
- B. παθητική
- Γ. μέση
- Δ. ουδέτερη

14. «από τον **πρώτο** ιδιοκτήτη του». Πώς σχηματίζεται ο συγκριτικός βαθμός του σημειωμένου επιθέτου;

A. πρώτιστο
Γ. πρωτότερο

B. πρωτύτερο
Δ. δεν σχηματίζει παραθετικά

15. «με ψηλούς **μαντρότοιχους**». Πώς σχηματίζεται η γενική πληθυντικού του σημειωμένου ουσιαστικού;

A. μαντρότοιχων   B. μαντρότοιχου   Γ. μαντροτοιχών   Δ. μαντροτοιχών

16. ο οποίος: Τι είδους είναι η αντωνυμία;

A. προσωπική   B. αόριστη   Γ. αναφορική   Δ. αυτοπαθητική

17. «δύο χρόνια **αργότερα**». Πώς σχηματίζεται το επίρρημα στον υπερθετικό βαθμό μονολεκτικά;

A. αργότατα   B. πολύ αργά   Γ. πάρα πολύ αργά   Δ. δεν έχει

18. εγκαταστάθηκε: Πώς σχηματίζεται ο Ενεστώτας;

A. εγκατέστη   B. εγκαθίσταται   Γ. εγκαθιστάται   Δ. εγκαταστάται

19. «για **είκοσι πέντε** χρόνια». Τι είδους αριθμητικό είναι;

A. τακτικό   B. περιληπτικό   Γ. απόλυτο   Δ. πολλαπλασιαστικό

20. «κρατούσε τα ημερολόγιά **της**». Τι μέρος του λόγου είναι η σημειωμένη λέξη;

A. οριστικό άρθρο   B. αόριστο άρθρο
Γ. κτητική αντωνυμία   Δ. προσωπική αντωνυμία (αδύνατος τύπος)

21. έχει δημοσιευτεί: Ποιο είναι το ποιόν ενέργειας του ρήματος;

A. συντελεσμένο   B. συνοπτικό
Γ. εξακολουθητικό   Δ. μη συνοπτικό

22. «η οικογένεια Δέλτα **φιλοξενούσε** συχνά ανθρώπους». Σε ποια φωνή και ποια συζυγία βρίσκεται το ρήμα της πρότασης;

A. ενεργητική φωνή – β' συζυγία   B. παθητική φωνή – α' συζυγία
Γ. ενεργητική φωνή – α' συζυγία   Δ. παθητική φωνή – β' συζυγία

23. «**Από εκεί** έφυγε ο Ελευθέριος Βενιζέλος». Τι μέρος του λόγου είναι κατά σειρά οι σημειωμένες λέξεις της πρότασης;

A. σύνδεσμος – πρόθεση   B. πρόθεση – επίθετο
Γ. επίρρημα – σύνδεσμος   Δ. πρόθεση – επίρρημα

24. *αποκομμένες: Η μετοχή είναι:*

A. Ενεστώτα – κλιτή

Γ. Παρακειμένου – κλιτή

B. Ενεστώτα – άκλιτη

Δ. Παρακειμένου – άκλιτη

25. *Ποιος είναι ο σωστός συλλαβισμός της λέξης **μορφολογικών**;*

A. μο-ρφο-λο-γικών

Γ. μο-ρφολ-ο-γι-κών

B. μορ-φο-λο-γι-κών

Δ. μορ-φολ-ογ-ικών